

Ik ben ervan overtuigd dat de Hezbollah-leider met groot genoegen elke Israëliische bom zag vallen

Trouw 16 augustus 2006

Historisch gezien komen staakt-het-vurens tot stand als een van beide partijen een duidelijke overwinning heeft geboekt of als een militaire patstelling is bereikt zodat strijdende partijen geen andere uitweg meer hebben. President Bush liet de wereld weten dat Israël Hezbollah heeft verslagen. Want 'hoe kun je als staat-in-de-staat een overwinning claimen wanneer je wordt vervangen door het Libanese leger en een internationale strijdmacht', vroeg de president zich af. Nou, heel simpel: door op het juiste moment te stoppen en het politieke proces naar je toe te trekken. En dat is precies want Hezbollah deed.

Er was een pastelling. Israël noch Hezbollah kon winnen. Maar de militia hield wel stand tegen Israël en de gegijzelde Israëliische militairen zijn niet terug. Dat is uniek en geeft de hele Arabische wereld, die vooral nederlagen tegen Israël heeft geleden, nieuw zelfvertrouwen. Het standhouden van Hezbollah staat in de ogen van de vele aanhangers gelijk aan een militaire overwinning.

De militia's konden het zo lang uithouden dank zij geld van Iran en vermogende sjiïeten, de modernste wapens, zeer goede training en discipline, steun van de bevolking, doordachte propaganda via een eigen televisiezender en bovenal uitmuntend moreel. Bovendien zijn de politieke en militaire tak van de organisatie, althans ogenschijnlijk, gescheiden. Dat maakt het mogelijk om politieke deals te sluiten, terwijl er feitelijk met dit soort ongeregelde strijdgroepen, terroristen in veler ogen, niet onderhandeld mag, dus kan worden.

Hezbollah heeft dus, althans moreel de oorlog gewonnen. Dit leidt ongetwijfeld tot nieuwe assertiviteit binnen de moslimwereld. Dat speelt de belangrijkste sponsor van Hezbollah, Iran, in de kaart.

Dan is er het punt van de destructie. Hoe meer Israël bombardeerde, hoe zwakker zijn politieke positie en hoe sterker die van Hezbollah. Ik ben ervan overtuigd dat de leider van de organisatie, Hassan Nasrallah, met groot genoegen elke Israëliische bom heeft zien vallen. Hoe meer bijkomende schade en hoe meer protesten ertegen, hoe beter. Als het echt zo is dat, zoals ik vorige week opperde, Israël met deze destructie feitelijk Iran liet zien waartoe het bereid en in staat was, dan moet nu geconstateerd worden dat deze strategie compleet mislukt is.

Nu is dan de fase van het winnen van de vrede aangebroken. Ook dat gaat Hezbollah heel goed af. Het politieke deel van de organisatie geeft momenteel leiding aan de wederopbouw. Bewoners die naar hun aan puin geschoten huizen terugkeren, krijgen geld. Het hulpnetwerk van de organisatie doet wat Libanon zelf niet kan: naast wederopbouw, sociale zekerheid verschaffen. Dit soort liefdadigheid maakt in veel meer islamitische landen gebruik van het gebrekkige functioneren van de staat en stelt militante organisaties, inclusief Al-Kaida, in staat bevolkingen voor zich te winnen.

In Libanon zien we nu dat Hezbollah door het militaire succes en het aanpakken van de wederopbouw zijn positie verstevigt en feitelijk op gelijke voet met de regering komt te staan. Geloof dus niets van president Bush' uitspraak dat de organisatie feitelijk verslagen is, nu het Libanese leger en een vergrote Unifil in het zuiden van Libanon worden gestationeerd. Want het politieke gewin door de morele militaire overwinning en de verkregen goodwill door de wederopbouw zijn voor Hezbollah oneindig veel belangrijker dan de terugtrekking uit het zuiden.

Met zo'n sterke politieke positie ligt het bovendien voor de hand dat het reguliere leger van Libanon, dat nu in het zuiden van het land de vrede moet gaan bewaren, in feite onder politieke controle van Hezbollah komt te staan. De Israëlische premier Olmert kreeg dus gelijk met zijn stelling dat de oorlog een geheel nieuwe situatie in Libanon zou creëren. Vervelend voor hem is dat die in zijn nadeel uitvalt.

Rob de Wijk